

Słowo wstępne

Dobrą tradycją czasopism naukowych wydawanych przez Wydział Filozoficzno-Historyczny Uniwersytetu Łódzkiego oraz Łódzki Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego jest honorowanie osób szczególnie zasłużonych dla miejscowego środowiska naukowego specjalnym tomem pisma. Okazją ku temu bywały zwykle jubileusze urodzin i pracy naukowej wyróżnionych w ten sposób badaczy. Redakcja „Rocznika Łódzkiego” przygotowała osiem takich tomów¹, „Przeglądu Nauk Historycznych” jeden², a „Zeszytów Wiejskich” dwa³. W dotychczasowej historii czasopisma „Acta Universitatis

¹ „Rocznik Łódzki” 1961, t. IV(VII) (poświęcony prof. Stanisławowi F. Zajączkowskiemu, wybitnemu mediewiście, wieloletniemu kierownikowi Katedry Historii Średniowiecznej Uniwersytetu Łódzkiego – dalej: UŁ); 1971, t. XV(XVIII) (poświęcony prof. Gryzeldzie Missalowej, współtwórczyni Łódzkiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego – dalej: PTH); 1987, t. XXXVII (dedykowany prof. Zofii Libiszowskiej, znawczyni dziejów nowożytnych, wieloletniej prezes Oddziału Łódzkiego PTH); 1993, t. XL (dedykowany doc. dr. Ryszardowi Rosinowi, kierownikowi Zakładu Nauk Pomocniczych Historii UŁ, który przez długie lata był też związany z PTH i „Rocznikiem Łódzkim”); 2001, t. XLVIII (zadedykowany prof. Barbarze Wachowskiej, wieloletniej redaktor naczelnej tego czasopisma); 2014, t. LXI (ofiarowany prof. Alicji Szymczak, która przez szereg lat była członkiem Rady Programowej pisma, a w latach 2003–2009 prezesowała Oddziałowi Łódzkiemu PTH); 2016, t. LXIV (dedykowany zmarłej w 2015 r. prof. Marii Nartowicz-Kot, długoletniej redaktor naczelnej czasopisma); 2020, t. LXX (poświęcony pamięci zmarłego w 2020 r. prof. Stefana Pytłasa, wieloletniego współpracownika czasopisma, sekretarza, redaktora naczelnego w latach 1995–1997, członka Rady Programowej pisma).

² „Przegląd Nauk Historycznych” 2006, R. V, nr 1(9), poświęcony prof. Wojciechowi Szczygelskiemu, wybitnemu znawcy dziejów Sejmu Wielkiego, który w latach 1992–2004 pełnił funkcję kierownika Katedry Historii Polski XVI–XVIII wieku UŁ. Tom został przygotowany w związku z przejściem Pana Profesora na emeryturę.

³ „Zeszyty Wiejskie” 2014, t. XIX i 2016, t. XXII, dedykowane odpowiednio prof. Władysławowi Jerzemu Baranowskiemu i prof. Andrzejowi Lechowi.

Lodziensis. Folia Historica” nie przygotowano jeszcze ani jednego podobnego zeszytu. Czynimy to po raz pierwszy, co – jak mamy nadzieję – przyczyni się do spopularyzowania zasług i osiągnięć Uczzonej, której dedykowany jest ten tom.

Trafiający właśnie do rąk Czytelników 110. zeszyt serii wydawniczej „Folia Historica” poświęcony został Prof. dr hab. Jolancie A. Daszyńskiej, znawczynie dziejów Stanów Zjednoczonych Ameryki u zarania ich państwowości oraz w pierwszej połowie XIX stulecia, która przez trzy kadencje (w latach 2009–2018) piastowała funkcję prezes Łódzkiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego, odnosząc na tym polu wiele znaczących sukcesów. W bieżącym roku Jolanta A. Daszyńska obchodzi jubileusz 65-lecia urodzin i 40-lecia pracy zawodowej w Uniwersytecie Łódzkim. Z tej okazji grono Jej najbliższych współpracowników i Redakcja pisma, pragnąc uhonorować zasługi Pani Profesor na polu działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, zdecydowali się przygotować dla Niej ten pamiątkowy tom. Znalazły się w nim artykuły napisane przez kolegów, przyjaciół i uczniów Jubilatki, dotyczące głównie zagadnień amerykańskich, ale także różnych kwestii z zakresu dziejów powszechnych i Polski w XVIII, XIX i XX w. Nie zabrakło tu również tekstów z historii wojskowości, co odzwierciedla szerokie spektrum zainteresowań badawczych Jolanty A. Daszyńskiej. Całość poprzedza część wstępna, zawierająca charakterystykę sylwetki naukowej badaczki, autorstwa Zbigniewa Anusika i Małgorzaty Karkochy, bibliografia prac drukowanych Jubilatki oraz wykaz prac doktorskich, magisterskich i licencjackich przygotowanych pod Jej kierunkiem. Tu również zdecydowaliśmy się zamieścić artykuł Jana Chańki na temat rekonstrukcji historycznych w życiu i działalności Pani Profesor. Tom zamyka galeria zdjęć ukazująca Jubilatkę w różnych ujęciach – jako naukowca, kobietę wielu pasji czy wreszcie jako wytrawną amazonkę.

Z okazji pięknego jubileuszu Redakcja czasopisma „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Historica” życzy Pani Profesor Jolancie A. Daszyńskiej niesłabnącej energii w kontynuowaniu działalności w służbie Klio oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Zbigniew Anusik
Redaktor Naczelny

Łódź, lipiec 2022 r.